

Justitiedepartementet
Enheten för familjerätt och allmän förmögenhetsrätt
103 33 Stockholm

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2013-716-STA

ER REF Ju2013/6941/L2

Remissyttrande om Betänkandet Ut ur skuldfällan (SOU 2013:72)

2014-01-17

ESTABLISHED 1668

Riksbanken välkomnar regeringens översyn av skuldsaneringslagen och stödjer utredningens förslag om att öka kunskapen om skuldsanering samt förenkla den nuvarande skuldsaneringsprocessen. En mer effektiv hantering av djupt skuldsatta personer kan leda till en ökad produktivitet och större välfärdsvinster i samhället. Dessutom väntas ändringarna ställa högre krav på kreditgivarnas riskhantering, vilket på sikt kan innebära att priset på finansiella produkter bättre kommer att spegla låntagarens kreditrisk. I förlängningen kan detta leda en sundare kreditgivning och en ökad stabilitet i det finansiella systemet. En korrekt prissättning av risk förutsätter dock att spelreglerna för aktörerna på kreditmarknaden är transparenta och lättolkade. Riksbanken anser därför att det vore önskvärt att i anslutning till lagförslaget precisera i vilka situationer längden på betalningsplanen ska vara mer flexibel.

Riksbanken stödjer utredningens förslag om att öka kunskapen om skuldsanering samt förenkla den nuvarande skuldsaneringsprocessen. Riksbanken vill dock, precis som i tidigare yttranden beträffande skuldsanering¹, framhålla betydelsen av att förändringar i skuldsaneringslagen inte bör leda till att låntagare som har hamnat på obestånd lättvindigt kan få sina skulder avskrivna. Ett regelverk som gör detta möjligt kan bidra till att låntagare tar högre risker än vad de annars skulle ha gjort, vilket i kombination med en bristfällig riskhantering kan öka sårbarheterna i det finansiella systemet. Samtidigt är det viktigt att betona att det huvudsakliga syftet med skuldsaneringslagen är att den ska verka rehabiliterande så att djupt skuldsatta personer ska få en chans att lösa sina ekonomiska problem. En lyckad ekonomisk rehabilitering kan i sin tur leda till att dessa personer lever ett mer skäligt, produktivt och samhällsnyttigt liv. Detta väntas också leda till större välfärdsvinster i samhället.

De senaste årens oro på de finansiella marknaderna har också tydligt visat betydelsen av att aktörer på kreditmarknaden är medvetna om vilka risker de är exponerade mot och hur dessa risker bör hanteras. Erfarenhet visar även att en bristfällig riskhantering kan påverka förtroendet hos investerare och leda till instabilitet i det finansiella systemet. Riksbankens bedömning är att vissa av de förslag som presenteras i utredningen kan komma att ställa högre krav på kreditgivarnas riskhantering. En kortare och enklare skuldsaneringsprocess medför exempelvis att risken för kreditförluster för kreditgivarna kan komma att öka framöver. Dessutom väntas de olika informationssinsatserna bidra till att allt fler personer ansöker om skuldsanering. Om kreditgivarna internaliserar detta

¹ Se Remissyttrande om utkast till lagrådsremiss "Bättre möjlighet till skuldsanering" (DNR 2010-301-STA), Sveriges riksbank.

■ vid prissättningen kan det i sin tur ha effekt på den framtida kreditgivningen, till exempel i form av högre räntor för lån med en hög risk eller ett minskat utbud av krediter. I förlängningen kan detta emellertid innebära att priset på finansiella produkter bättre kommer att spegla låntagarens kreditrisk. Detta kan leda till en sundare kreditgivning och en ökad stabilitet i det finansiella systemet.

En korrekt prissättning av risk förutsätter dock att skuldsaneringslagen är transparent och lättolkad. Utredningens förslag om att det ska vara möjligt att tillämpa betalningsplanens längd på ett mer flexibelt sätt kan dock ge upphov till ett visst tolkningsutrymme, i synnerhet eftersom utredningen inte förtydligar i vilka situationer den flexibla tillämpningen bör gälla. Eftersom längden på betalningsplanen i hög grad avgör hur mycket kreditgivaren kan få betalt av låntagaren och därmed kan få konsekvenser för kreditgivarnas bedömning av låntagarnas kreditrisk är det således viktigt att skuldsaneringsinstitutet inte tillämpar de föreslagna lagändringarna alltför godtyckligt. Riksbanken anser därför att det vore önskvärt att i anslutning till lagförslaget precisera i vilka situationer längden på betalningsplanen ska vara mer flexibel.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Kasper Roszbach efter föredragning av Robert Emanuelsson.

Kasper Roszbach

Robert Emanuelsson